

Abstrakt

Hlavním cílem této práce je představení základních principů volebního práva a nástrojů jejich ochrany, zejména prostřednictvím soudní moci, ve volbách do obecních zastupitelstev. Právo účastnit se veřejných záležitostí je jedním ze základních atributů občanů demokratického státu. Jeho ochrana prostřednictvím nezávislých a nestranných soudů je proto velmi důležitá.

První kapitola vymezuje práva týkající se voleb do zastupitelstev obcí. Druhá kapitola popisuje fáze volebního procesu, včetně vybraných příkladů soudních rozhodnutí, vztahujících se k některým jeho institutům.

Třetí kapitola se zabývá ochranou veřejných subjektivních práv ve volebním soudnictví. Ochrana je poskytována politickým právům voličů, politických stran, kandidátů a zvolených členů zastupitelstev. Je zde stručně zmíněna ochrana, která byla dříve poskytována civilními soudy. V souladu se systémem soudního řádu správního se zabývám čtyřmi zvláštními typy řízení – řízením ve věcech volebních seznamů, řízením ve věcech registrace kandidátních listin, řízením ve věcech neplatnosti voleb a hlasování, a řízením o ukončení mandátu. Třetí typ řízení, soudní přezkum voleb, je samotným jádrem volebního soudnictví. To je často reflektováno odbornou literaturou. Naopak řízením spojeným se zánikem mandátu nebývá odborníky věnována taková pozornost.

Následně jsem se zaměřil na možné porušení zákona ve třech významných právních případech – rozdělení obce na několik volebních obvodů, kupování hlasů a přemístění nových voličů do malých obcí. Tyto problémy byly předměty na rozhodnutí Ústavního soudu v roce 2011. Rozdělení obce na více volebních obvodů není protiústavní, dokud nepřekročí určité meze, kdy by byla zásadním způsobem porušena rovnost volebního práva a svobodná soutěž politických sil. V případě uplácení voličů, rozhodnutí Ústavního soudu významně přispěla k ochraně proti těmto praktikám. V poslední kapitole se nachází zmínka o možnosti sankcionování volebních deliktů prostřednictvím správního trestání a trestního práva.